

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 7 czerwca 2011 r.

Nr posiedzenia: 158

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja Ministerstwa Edukacji Narodowej na temat stanu realizacji programu rozwoju edukacji na obszarach wiejskich na lata 2008-2013.
 2. Informacja Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat dostępu młodzieży wiejskiej do szkół ponadgimnazjalnych.
 3. Informacja Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat finansowania rolniczych szkół zawodowych.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Małgorzata Adamczak, Przemysław Błaszczak, Lucjan Cichosz, Henryk Górski, Michał Boszko, Jerzy Chróścikowski, Grzegorz Wojciechowski, Kazimierz Jaworski, Jan Olech, Lucjan Cichosz, Zdzisław Pupa, Sławomir Kowalski, Ryszard Knosala, Ireneusz Niewiarowski.
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - podsekretarz Stanu Tadeusz Nalewajk,
 - dyrektor Departamentu Finansów Aleksandra Szelągowska,
 - Ministerstwo Edukacji Narodowej:
 - podsekretarz stanu Zbigniew Włodkowski,
 - dyrektor Departamentu Zwiększania Szans Edukacyjnych Jacek Krawczyk,
 - radca ministra w Departamencie Zwiększania Szans Edukacyjnych Joanna Wrona,
 - radca ministra w Departamencie Zwiększania Szans Edukacyjnych Cezary Zawistowski,
 - starszy specjalista w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Wychowania Joanna Grancaris,
 - radca ministra w Departamencie Strategii Grażyna Kida,
 - główny specjalista w Departamencie Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Jacek Falkowski,
 - Najwyższa Izba Kontroli:
 - zastępca dyrektora Departamentu Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego Waldemar Wojnicz,
 - branżowe i zawodowe związki rolnicze:
 - członek Parlamentu Studentów RP Ewa Gil.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1, 2, 3 Informację na temat programu rozwoju edukacji na obszarach wiejskich na lata 2008-2013 przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Zbigniew Włodkowski. Wyjaśnił, że głównym celem programu jest eliminowanie barier w dostępie ludności wiejskiej do pełnej oferty edukacyjnej, kulturalnej, informacyjnej i sportowej, co w przyszłości powinno zmniejszyć różnice między miastem a wsią oraz wpłynąć na ukształtowanie społeczeństwa otwartego na nieustanny rozwój i podnoszenie kwalifikacji. Minister Edukacji Narodowej podejmując działania służące rozwojowi edukacji na wsi i obszarach wiejskich koncentruje się na następujących problemach:

- 1) wspieraniu rozwoju edukacyjnego najmłodszych dzieci, upowszechnianiu wychowania przedszkolnego;
- 2) eliminowaniu barier utrudniających uczniom przechodzenie na wyższe poziomy edukacji;
- 3) optymalnym wykorzystaniu i wzmocnieniu istniejącego potencjału szkoły i środowiska lokalnego;
- 4) poprawie dostępu do infrastruktury edukacyjnej, społecznej, teleinformatycznej i kulturalnej;
- 5) upowszechnianiu kształcenia ustawicznego;
- 6) umożliwieniu mieszkańcom obszarów wiejskich dostępu do nowoczesnych technologii informacyjnych.

Informację temat dostępu młodzieży wiejskiej do szkół ponadgimnazjalnych przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Tadeusz Nalewajk oraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Zbigniew Włodkowski.

Przedstawiciel ministerstwa rolnictwa poinformował, że resort sprawuje nadzór pedagogiczny w stosunku do 45 Zespołów Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego oraz nadzoruje ogólnopolską placówkę doskonalenia zawodowego nauczycieli przedmiotów zawodowych ze szkół rolniczych – Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie (KCER). Kształcenie odbywa się w 27 zawodach w takich obszarach, jak: produkcja rolnicza, ogrodnictwo, technika rolnicza, przetwórstwo spożywcze, agrobiznes, kształtowanie krajobrazu, turystyka wiejska, usługi gastronomiczne, rybactwo śródlądowe, inżynieria środowiska i melioracja, weterynaria. Tak zróżnicowany zakres kierunków nauczania stwarza młodzieży wiejskiej możliwość wyboru kształcenia stosownie do własnych predyspozycji i zainteresowań. Najbardziej popularne zawody w szkołach rolniczych to: technik rolnik, technik mechanizacji rolnictwa, technik architektury krajobrazu, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik agrobiznesu. Zdaniem przedstawiciela ministerstwa rolnictwa, kształcenie zawodowe w szkołach rolniczych stwarza młodzieży wiejskiej możliwość poznania nowoczesnych technologii produkcyjnych w rolnictwie i przetwórstwie spożywczym, m.in. poprzez naukę obsługi sprzętu, maszyn i urządzeń rolniczych (część szkół dysponuje nowoczesnymi ciągnikami rolniczymi oraz sprzętem do uprawy i zabiegów pielęgnacyjnych w produkcji rolniczej).

Zdaniem przedstawiciela ministerstwa edukacji, jednym z najważniejszych działań podejmowanych przez resort jest wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów pochodzących z różnych środowisk, w tym uczniów zamieszkałych na terenach wiejskich. Resort wspiera młodzież pobierającą naukę poza miejscem zamieszkania poprzez między innymi *Narodowy Program Stypendialny*. Zgodnie z założeniami tego programu stypendia mogą być udzielane uczniom szkół ponadgimnazjalnych także w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania, co jest szczególnie ważne w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych zamieszkałych na terenach wiejskich. Zdaniem podsekretarza stanu Zbigniewa Włodkowskiego, występuje znacząca tendencja wzrostu odsetka uczniów pochodzących z terenów wiejskich uczęszczających do liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, w tym techników uzupełniających oraz stabilność liczby szkół ponadgimnazjalnych mających siedzibę na obszarach wiejskich.

Informację na temat finansowania rolniczych szkół zawodowych przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Tadeusz Nalewajk, uzupełniła ją dyrektor Departamentu Finansów Aleksandra Szelańska. Ministerstwo rolnictwa na etapie przejmowania szkół rolniczych od samorządów miało zabezpieczone środki finansowe w ustawach budżetowych tylko w wysokości subwencji oświatowej oszacowanej przez Ministra Edukacji Narodowej. Kwoty te nie uwzględniały środków, które szkoły otrzymywały na funkcjonowanie od samorządów. W ustawie budżetowej na rok 2011 zostały zaplanowane w części 32 - Rolnictwo wydatki na finansowanie 45 szkół rolniczych oraz Krajowego Centrum Edukacji Rolniczej w łącznej kwocie 160.818 tys. zł, z tego: w dziale 801 -

Oświata i wychowanie – 141.496 tys. zł w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza – 19.322 tys. zł. W ramach wydatków bieżących na wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi zabezpieczono kwotę 97.123 tys. zł, co stanowiło 60, 39 % łącznego planu wydatków z tego: w dziale 801 - Oświata i wychowanie – 86.101 tys. zł w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza – 11.022 tys. zł.

Dyskusja odbyła się łącznie nad trzema punktami porządku obrad posiedzenia.

W trakcie dyskusji wiele uwagi poświęcono zagadnieniom programu stypendialnego, kształcenia zawodowego młodzieży wiejskiej, współpracy organów administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi. Pytano również czy minister rolnictwa planuje przejście kolejnych placówek oraz czy w budżecie na 2012 r. zaplanowano odpowiednią wielkość środków na oświatę rolniczą i wakacje dla wiejskich dzieci. Wiele pytań dotyczyło także dalszego funkcjonowania Karty Nauczyciela.

Odpowiadając na pytania wiceminister edukacji narodowej poinformował, że ustawa regulująca pracę nauczycieli zawsze będzie istniała i resort nie zamierza likwidować Karty Nauczyciela. Jednak, po wielu latach jej funkcjonowania, ministerstwo edukacji widzi, że występują w wielu miejscach znaczące problemy. Dodał, że od momentu powstania Karta Nauczyciela była zmieniana około 60 razy. "Jest w niej parę pól, które wymagają przemodelowania" - powiedział. Wyjaśnił, że ma na myśli m.in. kwestie związane z wynagrodzeniami, awansem zawodowym nauczycieli czy określeniem czasu ich pracy. Wskazywał również, że aby usprawnić funkcjonowanie szkół zawodowych resort zamierza utworzyć Centrum Kształcenia Branżowego. Poinformował także, że narodowy program stypendialny nie zakłada łączenia środków budżetowych ze środkami będącymi w dyspozycji instytucji pozarządowych. Odpowiadając na pytania dotyczące współpracy różnych instytucji na terenie gminy przy tworzeniu lub przekształcaniu szkół, poinformował, że nie jest to system doskonały, ale przynosi wymierne skutki dla społeczności wiejskiej.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich